

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä niin kuulijoiden kuin saarnaajien avuksi. Nyt selitettävänä ovat sunnuntaiden 26.8.–21.10. tekstit. Aloitamme 13. helluntain jälkeisestä sunnuntaista ja päätämme 21. sunnuntaihin helluntaista.

Jeesus, parantajamme

JOH. 9: 1–7, 39–41

13. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 26.8.

”Paras puhuja on se, joka saa ihmiset näkemään korvillaan”, toteaa arabialainen sananlasku. Ihmisen tavanomainen kysymys sairauden ja kärsimyksen kohdatessa on: ”Miksi Jumala salli tämän? Missä Jumala oli silloin, kun tapahtui jotain merkittävää pahaa?” Jeesus ei käy pohtimaan laajemmin kärsimyksen ja sairauden syitä. Hän myös vapauttaa ihmisen niistä syytöksistä, että kärsimyksemme johtuisi meidän erityisistä synneistämme, vaikka eräiden Raamatun kohtien mukaan Jumala rankaisee ihmisiä pahoista teoista (Room. 1:18; Ilm. 6:16).

Voimme kysyä, onko Jumalan rangaus aina paha asia. Voisiko siihen sisältyä jotain hyvääkin? Käsittäakseni Jumala aina puhuu meille yhteisesti ja yksityisesti myös erilaisten kriisien, onnettomuuksien ja sairauksien kautta. Raamatun kokonaisuuden valossa voimme sanoa, että ihmisen syntiinlankeemuksen seurauksena myös sairauksia on tullut maailmaan.

Sairaus ja kärsimys ovat aina enemmän tai vähemmän merkittävä haaste ihmisellä olemiselle. Eittämättä ne ainakin josain vaiheessa saavat ihmisen kokemaan olevansa jotenkin huono, alempiarvoinen tai poikkeava, koska hän sairastaa tai on vammainen. Jeesus ei pitänyt sairautta yksittäisen ihmisen synnin seurauksena. Kuitenkin Jumalan lain vastaisesti eletty elämä tuo ihmiselle seurauksia. Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. Tuhoava elämäntapa tuo tullessaan kärsimystä ja sairautta monella tavoin. ”Nykyisyytemme raahaa aina mukanaan menneisyytemme seurauksia” (**Leif Andersen** kirjassaan *Miksi nukut, Herra?*).

Mitä tarkoittaa lausuma: ”Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki”? Varmasti tässä nimenomai-

nessa tapauksessa se merkitsi ensiksi parantumista ja syntien anteeksi saamista, jotta Jeesuksen messiaanisuus tulisi ilmi. Sairaus ei koskaan tule elämäämme siksi, että me sillä sovittaisimme syntimme. Synti on niin suuri ja syvä asia, ettei kärsimyksemme voi sitä sovittaa. Sen voi tehdä vain Kristuksen sovitustyö ja ristin-kuolema.

Tässä voimme myös kysyä, kuka meistä on yleensäkin terve. Terveys voidaan määritellä ja hahmottaa monella tavalla. Eräs syöpään sairastunut ja sen tähden lähemmäksi Jumalaa päässyt kertoi, että voi paremmin sairastuttuaan. On siis olemassa terveyttä suurempiakin asioita. ”Terve” on se, joka elää aidosti todeksi Jumalan armon Kristuksessa. Monien todistus on, että vamma tai sairaus on ollut heille loppujen lopuksi siunaukseksi monella tavoin. Esimerkiksi vammaisen lapsi perheessä tai jokin pysyvä sairaus voi olla sellainen ”piikkilanka puun kyljessä, että jos se revitään pois, koko puu kuolee”. Yhteiskunnassamme on nousemassa sellainen ajattelu, että jo kohdussa vammaisen lapsi haluttaisiin tuhota ennen syntymää. Vain ns. terveet halutaan hyväksyä yhteiskunnan kelvollisiksi jäseniksi. Mistä tällainen ajattelu kertoo?

Jumalan teot voivat tulla esiin ja ilmetä niin monin eri tavoin, että on parempi antaa Jumalan päättää, mikä on taivaan näkökulmasta meille parempi osa. Jumalan ajatus on enemmän kuin meidän näkökulmamme. Voimme olla Jumalan kunniaksi sairaita ja vammaisia tai parantua joistain asioista hänen kunniaukseen ja itsellemme iloksi, luottaen siihen, että Jumala tietää, mikä on parasta. Tässä jännitteessä meidän on maailmassa elettävä. ”Tiedämme, että kaikki yhdessä koituu niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa” (Room. 8:28). Jumalan kädessä ja käytössä kärsimyksessä voi nähdä ja löytää tarkoituksen, jota muuten ei näe.

Kristus kohtaa meidät kokonaisvaltaisesti ja ottaa huomioon elämämme kokonaisuuden. Jumalan valtakunnassa sairaskin voi olla terve. ”Tässä valtakunnassa / ovat heikot vahvoja, / sairas terveen parantaa, / saaja auttaa antajaa” (virsi 428). Jumalan valtakunnassa asiat voivat olla myönteisiä paradokseja. Katsokaamme me, jotka pönäkästi uskomme olevamme terveitä, etemme ole jollain elämämme alueella sokeita!

Emme ole koskaan yksin sairauksissamme emmekä vammoissamme. Jo preksistenttinen Kristus on ollut ”kipujen mies, sairauden tuttava, halveksittu, ja kuitenkin: Hän kantoi meidän kipumme, otti taakakseen meidän sairautemme. Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha.” (Jes. 53.) •

Ilpo Ylikoski

Eläkkeellä oleva nuorisotyönohjaaja ja SROS:n julistustyöntekijä, Heinola

Lähimmäinen

MARK. 12: 41–44

14. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 2.9.

”Herra, sinun omastasi me annamme, sinun lahjaasi jaamme. Ota vastaan meidät ja meidän lahjamme”, sanotaan kolehdin siunaamisrukouksessa. Omistajuuden harha kylvää pahaa jälkeä. Alamme ajatella, että aikamme kuuluu meille, vaikkemme kykene luomaan yhtään hetkeä emmekä pitämään kiinni minuutistakaan (Ps. 31:16). Ihmiset uskovat omistavansa ruumiinsa ja röyhkeimmät jo toistenkin ruumiit. Seurauksena ovat elämän pyhyiden kadottaminen ja siveettömyys. Kuitenkin maailman Luoja loi myös yksiköt, joihin hän asetti ihmispersoonat ja joista ne myös poistetaan jonkun muun kuin ihmisen tahdosta.

C.S. Lewisin mukaan olemme kuin lastentarhan lapset, joilla on lelupäivä. Minulla on nalleni ja saan tehdä sille, mi-

tä tykkään. Asteikon toisessa päässä on ”minun jumalani”, jumala, jota käytän hyväkseni, jota hallitsen ja joka on minulle velkaa apua ja palveluksia. Ei yksikään voi käyttää täydellisen omistajuuden merkityksessä sanaa *minun* edes eteisen saappaista (1. Kor. 4:7). Pitkällä tähtäimellä joko Jumala tai Saatana sanoo kaikesta: ”Minun.” Jumala sanoo sen sillä perusteella, että hän on luonut ja lunastanut, Saatana sillä perusteella, että hän on valloittanut. Sielun valtauksen tehokkaimpia välineitä on omistajuuden harha, sillä vauraus sitoo ihmisen tähän maailmaan. Olethan kuullut ihmisten vaurastuessaan ja keski-ikäistyessään sanovan, että he ovat löytäneet oman paikkansa maailmassa, vaikka oikeasti maailma on löytänyt paikkansa heissä. Heidän ei tarvitse tunnustaa Jumalan kansan kanssa olevansa ”vieraita ja muukalaisia tässä maailmassa”.

Evankeliumi kertoo pienestä ihmisestä ja pienestä rahasta, joista kummastakin tuli suuri ja unohtumaton Jeesuksen tähden. Jeesus oli opettanut ja vastailut kysymyksiin koko päivän. Nyt oli aikaa istahtaa katselemaan ihmisiä temppelealueen sillä kohdalla, missä kolehtilaatikot olivat. Niiden torvimaisista aukoista saattoi pudottaa rahaa eri tarkoituksiin. Antamista seurattiin, kilinää kuunneltiin, rahat laskettiin.

Sekä Vanha että Uusi testamentti liitvät toisiinsa uskon Jumalaan ja suhteen köyhiin, ei niin, että köyhien auttaminen synnyttää uskon Jumalaan, vaan siten, että oikea usko Jumalaan vaikuttaa itsekyyden torjumista ja rakkauden tekoja lähimmäiselle. Jos oma toimeentulo onkin taloudellinen kysymys, niin lähimmäisen leipä on teologinen kysymys. Jeesus puhui kristityn normaalielämästä: ”Kun autat köyhiä, kun rukoilet, kun paastoat.” Rahaa ja tavaraa käytetään, lähimmäistä rakastetaan, ei päinvastoin.

On ihmeellistä, että sama Herra, joka kehotti harjoittamaan vanhurskautta ja antamaan almun salassa (Matt. 6:1-4), sanoi myös: ”Loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne” (Matt. 5:16). On siis toimitava hissukseen, kun tuntee kiusausta näkyä, ja astuttava rohkeasti esiin silloin, kun tuntee houkutusta olla näkymätön ja kuulumaton. ”Monet rikkaat antoivat paljon.” Näinhän ei suinkaan aina tapahdu. Sen tietävät esimerkiksi yhteisvas-
tuukerääjät. Voi olla, ettei lahja ole missään suhteessa antajan omaisuuteen tai tuloihin. Kuukauden 2000 euron netto-ansiosta 20 euroa on yksi prosentti, 500 euron työttömyyspäivärahasta sama raha on neljä prosenttia. Uskon, ettei Raamattu turhaan puhu kymmenyksistä eli kymmenestä prosentista, vaikkei sitä määräläiksi ymmärrettäisikään.

Ihmeellistä on, että köyhä leskivaimo antoi molemmat ohuet kuparikolikot eikä jättänyt edes toista itselleen. Jeesuksen mukaan siinä oli kaikki, mitä hän eläkkeeseen sinä päivänä olisi tarvinnut. Eikö hän ollenkaan ajatellut, kuinka huomenna tullaan toimeen? Miksi hän antoi apua muille, vaikka itsekkin olisi sitä tarvinnut? Miksi hän antoi rahansa lippaaseen, vaikka varmaan tunsi jonkun toisenkin köyhän, jolle olisi voinut sen antaa? Mahtoiko keräyksen tuotto edes mennä perille tarvitseville?

Laskelmoiva mieleemme tuottaa monta kysymystä, jotka osoittavat, ettemme uhrirakkaudesta tajua mitään, mammonan rakkaudesta kylläkin. Almu – niin kuin sanatkin – paljastaa sydämen kyllyyden tai kyltymättömyyden. Tärkeämpää kuin se, mitä annamme, on se, kuinka paljon katsomme oikeudeksi pidättää itsellemme. Ropoja riittää, mutta mistä ja kuinka saa lesken mielen? Kun Raamattu sanoo: ”Tehkää parannus” eli: ”Muuttakaa mielenne”, se tietää hyvin, että voimme pu-

dottaa kolehtihaaviin satasten mutta tehdä sen karvaalla mielellä. Mielen muutokseen tarvitaan Jumalan armo ja turvautuminen Jeesukseen. Kun Sakkeus pelastui, vääryydellä hankittu palautettiin nelinkertaisesti, ja puolet omaisuudesta lähti köyhille. Joko sinä olet pelastettu? Mitä silloin tapahtui? Vain Jeesus voi tehdä elämälläsi jotakin arvokasta ja merkittävää.

Onneksi Hän, jolta niin rikkaus kuin köyhyys tulevat (Sananl. 30:8), ottaa lesken rovot ja siunaa ne suuriksi. Niin saavat ihmetellä ja iloita niin saajat kuin antajatkin. Antamista koskee sama kuin kokoamistakin: ”Toinen on antelias ja saayhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy. – Joka muita virvoittaa, se itse kostuu.” (Sananl. 11:24, 25.) Paljonkaan ei riitä, jos puuttuu Jumalan siunaus. Tämän koemme Suomessa paraikaa. ●

Keijo Rainerma

Kiitollisuus

MATT. 11: 25–30

15. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 9.9.

Kiitollisuus Jumalaa kohtaan on seurausta hänen hyvyydestään ja rakkaudestaan. Ihminen tuntee saaneensa sellaista, mitä hän ei ole ansainnut eikä olisi itse kyennyt hankkimaan. Lahjoista suurin on Jeesuksen sanoja käyttäen se, kun työn ja kuormien uuvuttama saa levon. Jeesuksen aikana niin kuin tänä päivänäkin monilla on lainomainen käsitys suhteesta Jumalaan ja pelastuksen saamisesta. Jumalan sanasta ei tunnu löytyvän muuta kuin lakia. Pelastuksen luullaan riippuvan ihmisen tekemisistä ja tekemättä jättämisistä. Jeesuksen aikana monet opettajat opettivat, ettei Messiaskaan toisi mitään uutta, vaan hän tutkii ja opettaa vain lakia. Näin oli siitä huolimatta, että Raamatun asiantuntijoina näiden opettajien ainakin piti tuntea syntiinlankeemuksen jälkeen annettu alkuevankeliumi. Siinä ei puhuttu mitään

ihmisten tekemisistä vaan siitä, mitä vaimon jälkeläinen tekisi. Vain Jumalan anteeksianto saattoi korjata sen, minkä ihminen omalla teollaan oli särkenyt.

Ansioajatus hallitsi Jeesuksen ajan juutalaisten opetusta. Lain täyttämisen vaikeus tunnustettiin, mutta siitä huolimatta sen opetettiin olevan ihmisille välttämätöntä ikuisen elämä saamiseksi. Monet toivoivat lain täyttämisten ja rikkomusten keskinäisen vertailun osoittavan, että heillä on enemmän lain täyttämisiä kuin rikkomuksia. Näin he saivat pelastuksen.

Jeesus taisteli lakihurskautta vastaan, koska se on vastakohta Jumalan ilmoittamalle totuudelle. Jeesuksen ajan Raamattu oli Vanha testamentti. Se ei edusta ansioskontoa, vaikka siellä kerrotaan lain antamisesta. Se ei anna Jumalasta pois kääntyneelle ihmiselle mahdollisuutta kokeilla uudestaan, olisiko hänestä nyt Jumalan tahdon täyttäjäksi. Jumala tietää, ettei se ole meille mahdollista. Muutenhan pelastus olisi jätetty meidän itsemme hoidettavaksi. Siksi Vanha testamentin korostaa uskon kuuliaisuutta sitä kohtaan, mitä Jumala lupaa ja tekee. Meidän kohdallamme lain ensisijainen tehtävä on paljastaa meidän syntisyytemme ja antaa syy uskoa Jeesukseen. Hän täytti kaikki Jumalan lain vaatimukset. Kun me uskomme Jeesukseen, saamme lahjaksi puhtauden. Siinä on syy suurimpaan kiittolisuuteen, jota ihminen voi Jumalaa kohtaan tuntea.

Päivän evankeliumi on lyhyt mutta täynnä painavaa asiaa. Siinä on Jeesuksen rukous, joka alkaa kiitoksella. Ennen sitä Jeesus on soimannut Galilean kaupunkia, joissa hän teki paljon voimatekoja. Ne osoittivat, että Jumala on tullut syntisten rinnalle, heidän auttajakseen. Noiden kaupunkien asukkaat eivät kuitenkaan tehneet parannusta eivätkä kääntyneet otamaan vastaan Jumalan armoa. Meidän

ei kuitenkaan pidä ajatella, että Jeesus oli epäonnistunut työssään. Hänellä oli kiitosmieli. Hän etsi niitä, joiden sydän oli valmis ottamaan vastaan Jumalan armon.

Kautta aikojen on ollut niitä, jotka haluavat olla itsessään viisaita ja taitavia. He määrittelevät, millainen Jumalan tulisi olla, jotta he voisivat häntä kunnioittaa. He määrittivät myös sen, millainen Messiaan tulisi olla. Jeesuksen varaan he eivät olleet valmiit pelastustaan laskemaan vaan pitivät ansioitaan varmempana pelastustienä. Monet Galilean kaupungeissa ajattelivat näin. Heidän lisäksi oli niitä, jotka olivat lasten kaltaisia. He tunnustivat olevansa avuttomia. Vaikka Jumala on monessa suhteessa meille ihmisille arvoituksellinen, siitä huolimatta lasten kaltaiset eivät jää oman viisautensa vangeiksi. Heitä Jeesus etsi ja kiitti tehtävästään heikkojen auttajana.

Jumalan armo Jeesuksessa Kristuksessa on juuri tällä tavoin ihmisviisauden ulkopuolelle rajattu. Paavali korostaa Jeesuksen sanoja kirjoittaessaan, että sanomariististä on monille hullutusta. He ajattelevat, että on mieletöntä saada pelastus uskomalla ristiinnaulittuun Jeesukseen. Lapsen kaltaiset eivät ole ihmisten mielestä viisaita. Usein heiltä puuttuu vaikutusvaltaa, tai koska he eivät ole jalosukuisia, heille ei anneta arvoa. ”Mikä maailmassa on hulluutta, sen Jumala valitsi saatukseen viisaat häpeään” (1. Kor. 1:26-28). Tärkein kiitoksen aihe kristitylle on kuitenkin tämä hullutus, syntien anteeksianto, jonka Jumala on lahjoittanut meidän omistettavaksemme ilmaiseksi. Armoa ei voi ansaita.

On johdonmukaista, että *armo*-sanana kreikankielinen *charis* merkitsee myös kiitosta. Armon käsittäessään kristitty voi vain kiittää. Ikuinen elämä Jeesuksessa Kristuksessa on merkitykseltään ylittämätön. Samoin korvaamaton on Jeesuksen tunteminen siksi, että ilman häntä ei ku-

kaan voi tuntea Jumalaa oikein. Kristitty kiittääkin erityisesti Jeesuksesta. Paavalihan kirjoitti niistä, jotka vaikka ovat tunteet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kiittäneet. Miksi? Heiltä puuttui Jumalan tunteminen armon kautta. Kiitos on Jumalan armon hedelmä, joka syntyy Jeesuksen Kristuksen tuntemisesta. Jeesus itse korosti tätä. Isän tykö on vain yksi tie, hän itse, Jumalan Poika.

Galilean kaupungeissa ei kiitetty Jumalaa hänen ojennettuaan kätensä. Toivottavasti meille ei käy samoin. Jumala antaa ajallisia siunauksiaan ja tekee hyviä tekojaan niin kansojen kuin yksittäisten ihmisten elämässä muistuttaen niillä itsestään. Kullekin on annettu oma johdatuksensa. Usein Jumala tuntuu arvoitukselliselta. Puhumme hänen salatusta viisaudestaan. On tarpeetonta vertailla, miten hän itse kutakin on johdattanut. Siitä voi syntyä yhtä hyvin katkeruutta kuin ylpeyttä. Turhaan ei varoiteta kummastakaan. Sen sijaan Raamattu kehottaa kristittyjä kiittämään joka tilassa ja muistamaan, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat. Tällaisesta mielenlaadusta on esimerkkinä Paavali. Hän kiitti Jumalaa ahdistuksistaakin. ●

Antti Herkkola

Kalvolan seurakunnan kirkkoherra

Jumalan huolenpito

MATT. 6: 19–24

16. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 16.9.

Jeesus asettaa opetuksessaan samalle akselille ihmisen, rahan/omaisuuden ja Jumalan. Kyse on ihmisen suhteesta näihin, näkyvän maailman valtatekijään ja Jumalaan, jota emme näe. Nämä ovat eri asioita. Siksi ihmisen väistämättömänä osana on joutua ottamaan kantaa niihin kumpaankin.

Tässä maailmassa ilman rahaa ei tu-

le toimeen. Se on välttämättömyys. Entä Jumala? Tuleeko ihminen toimeen ilman häntä? Nopeasti katsomalla siltä voisi näyttää. Valittaahan jo Psalmin 73 kirjoittaja kolme vuosituhatta sitten, että jumalaton menestyy.

Ihmisen sidonnaisuudessa rahaan on toinenkin puoli välttämättömyyden lisäksi. Raha myös lupaa paljon. Se edustaa suunnatonta mahdollisuutta tehdä elämästä halutunlainen: yltäkylläinen, huoleton, turvattu. Rahalla pääsee toteuttamaan itseään, tekemään mitä haluaa, hankkimaan yhtä ja toista. Raha avaa ovia, sen puute sulkee ne. Rahalla on siten ihmiseen nähden pakon vetovoima ja halun vetovoima. Eipä ihme, että rahan on todettu olevan näkyvän maailman halutuin arvo.

Tästä nousevatkin sitten rahaan liittyvät ongelmat. Ihmisen sydän voi niin kiinnittyä rahaan, että se ajaa käytännössä kaiken muun edelle. Kun öljypohatta Rockefelleriltä aikanaan kysyttiin, millainen määrä rahaa on riittävästi – hän oli jo miljardööri – hän vastasi ykskantaan: ”Enemmän!” Mikä ongelma tässä on? Se, että rahan, joka on ihmisen luomus, ei tule ajaa Hänen edelleen, jonka luomus ihminen on. Ihminen tuntee luonnostaan rahan merkityksen elämässään muttei osaa nähdä oikein Jumalan merkitystä elämässään.

Sunnuntain teema on Jumalan huolenpito. Miten arvioida ja puhua Jumalan huolenpidosta maailmassa, jossa keskeiset hyvinvointiin liittyvät mittarit ovat aineellisia ja ennen muuta taloudellisia? Miten arvioida ja puhua Jumalan huolenpidosta maailmassa, jossa lukemattomien osana on suunnaton ja lohduton kurjuus, jatkuva epävarmuus, puute, jollaista me länsimaiset hyvinvointivaltioiden ihmiset emme kykene käsittämään, vaikka meidänkin keskuudessamme taloudellisesti ja sosiaalisesti syrjäytyneiden määrä kasvaa kaiken aikaa?

Maailmassa, jota raha pyörittää ja joka pyörii rahan ympärillä, ei näyttäisi olevan tilaa ainakaan merkittävästi sille, että elämämme arkinen todellisuus olisi kytköksissä maailman ulkopuoliseen, näkymättömään todellisuuteen: Jumalaan. Kaikki tila yhteiskunnassa, valtarakenteissa, mediassa, yksilöiden elämässä ja sydämessä näyttää kuuluvan yksin rahan ylivallalle ja talouteen liittyville erilaisille lainalaisuuksille ja mekanismeille.

Talouselämän kaksi keskeistä ohjaa-va periaatetta ovat voiton tekeminen ja kasvu. Voiton ja kasvun vaihtoehtoina ja vastakohtina ovat tappio ja kuihtuminen, lopulta toiminnan lakkaaminen. Se puolestaan tarkoittaa vakavaa uhkaa elämän päivittäisten välttämättömyyksien saannille toimeentulon tyrehtyessä. Ilman rahaa et hanki ruokaa, et voi maksaa asun- tosi, asumisen ja elämisen kuluja. Samalla taloudellinen niukkuus rajoittaa elämää monin tavoin. Mihin ei ole varaa, siihen ei ole mahdollisuuksia. Niin, mihin tässä yhtälössä jää tilaa Jumalan ja hänen valta- kuntasensa todellisuudelle? Varjeleeko usko Jumalaan konkurssilta, turvaako se hen- kilökohtaisen talouteni, saako se kansan- talouden kasvuun, johtaako se Euroopan ulos sen syvästä taloudellisesta kriisistä?

Elämä maallistuneessa yhteiskunnas- sa, aikakaudessa ja kulttuurissa ei tee tyh- jäksi sitä seikkaa, että olemassaolomme on Jumalan luoma. Maailma on olemassa hänen ylivertaisen viisautensa ja voiman- sa johdosta. Tämä merkitsee, että hän on kaiken perusta, kaiken lähde, kaiken edel- lytys ja kaikkein korkein. Ilman hänen luomaansa maailmaa, sen mahdollisuuksia, elämää ja sen lainalaisuuksia, mei- tä itseämme, kykyjämme ja lahjojamme, emme voisi saavuttaa mitään. Jumalan, maailman ja meidän välillä vallitsee siis tietty suhde.

Koska tämä suhde on perustava, sen huomiotta jättäminen on mitä kohtalok-

kainta. Ellei ihminen tätä suhdetta ota huomioon, sen paikan ottaa jokin muu. Jeesuksen sanat aarteiden keräämisestä maan päälle tai taivaaseen liittyvät juuri tähän. Näkymättömän Jumalan paikan ih- miselämässä ja ihmisyhteisössä ottaa vai- vatta luotu todellisuus. Sitä ihminen on valmis palvomaan ja seuraamaan, siihen hän turvautuu, sitä hän katsoo ymmärtä- vänsä, vaikka Euroopan talouskriisi osoit- taa, miten suunnattoman vaikeaa edes hallitusten, pankkien ja rahalaitosten on hallita omaa luomustaan, talouselämää, ja kuinka nykyajan kyltymätön Molokin ki- ta, markkinat, nielee satoja ja taas satoja miljardeja euroja kuitenkin leppymättä näistä uhreista.

Jumalan ja maailman suhde – taloudellisesti(kaan) nähtynä – ei ole kui- tenkaan niin suoraviivainen kuin sen ta- hollaan ymmärtävät ja esittävät toisaalta menestysteologia ja toisaalta materialis- mi. Edellisen mukaan usko Jumalaan ta- kaa ihmiselle sen, että hänen taloudelliset huolensa ja murheensa poistuvat. Saman- kaltaisesti, joskin aivan toisesta lähtökoh- dasta käsin, ateismi katsoo, että mikäli Ju- mala olisi olemassa, maailma ei olisi näin kurja paikka. Hyvä ja voimallinen Jumala poistaisi maailmassa olevan puutteen ja pahuuden.

Näissä käsityksissä Jumalasta on teh- ty ihmisen jatke. Sen, mihin ihminen ei kykene, Jumala lupaa hoitaa, ja se hänen kuuluu hoitaa. Ellei näin kuitenkaan ta- pahdu, sen täytyy olla joko ihmisen uskon puutetta tai todiste siitä, että Jumalaa ei ole olemassa. Miten helppoa! Kummassa- kin käsityksessä on unohdettu ja jätetty huomiotta se seikka, että elämme langen- neessa maailmassa.

Jeesuksen sanat aarteiden keräämisestä, sydämen kiinnittymisestä ja terveestä näkemisestä korostavat, että rahan valta ja sen suoma turva ovat sittenkin rajalliset ja lopulta pettävät, jos perustaudumme

niihin. Jumalaan turvautuminen puolestaan ei poista kokonaisuudessaan langenneen maailman todellisuutta, sitä, että maa on ihmisen tähden kirottu. Jumalaan turvautumiseen kuuluvat kuitenkin hänen hyvytensä useimmiten salattu läsnäolo elämän arjessa ja katoamaton aarre taivaassa: ikuinen elämänyhteys häneen ja elämän rikkumaton eheys, jota emme itse tässä maailmassa voi koskaan saavuttaa. Sen aarteen meille on hankkinut tässä maailmassa Jeesus omalla verellään. Näemmekö me sen? Onko siinä meidän aarteemme? ●

Ilkka Rytilahti

Pastori, SROS:n Uudenmaan aluejohtaja

Jeesus antaa elämän

JOH. 5: 19–21

17. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 23.9.

Jumala on kolmiyhteinen, Isä ja Poika ja Pyhä Henki. Tätä kirkko ei ole keksinyt, vaan asia nousee selkeästi Raamatusta. Tekstimme puhuu Isän ja Pojan välisestä yhteydestä, samalla kuin sunnuntain aihe on *Jeesus antaa elämän*.

Isän ja Jeesuksen välinen yhteys on yksi keskeisimmistä asioista Johanneksen evankeliumissa. Se on häiriintymätön ja ikuisesti voimassa. Tekstistämme avautuu kolme asiakokonaisuutta.

1. Poika ei voi itsestään tehdä mitään, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän; sillä mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee.

Lukemattomat Raamatun kohdat osoittavat Jeesuksen olleen tietoinen jumaluudesta. Nikean uskontunnustuksessa lausumme: ”Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, joka ennen aikojen alkua on Isästä syntynyt, Jumala Jumalasta, Valkeus Valkeudesta, tosi Jumala tosi Jumalasta, syntynyt, ei luotu, joka on samaa

olemusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä.”

Tässä näkyy Isän ja Pojan välinen erityinen suhde. Pojalla on elämä itsessään niin kuin Isälläkin. Niin kuin Isä elää koskaan alkamatonta ja koskaan päättämättä elämää, niin myös Jeesus elää. Hän toteaa ykskantaan: ”Minä ja Isä olemme yhtä” (Joh. 10:30). Tekstissämme hän selittää vielä tätä yhteyttä sanoen, ettei hän tee mitään omin neuvoin tai vastoin Isän tahtoa. Hänen tekemisistään ei yksinkertaisesti voida erottaa Isän tekemisistä. Isän ja Pojan teot ovat samankaltaisia. ”Mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee”. Hän tekee vain sen, minkä näkee Isän tekevän. ”Niin kuin Isä... niin Poika”. Muutamaa jaetta myöhemmin Jeesus sanoo: ”Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen” (Joh. 5:26).

2. Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee.

Jeesuksen ja Isän välinen yhteys on ehyt: ”Isä rakastaa Poikaa, hän näyttää, mitä hän itse aikoo tehdä.” Isä ja Poika ovat kumpikin oma persoonansa. Heidän välillään vallitsee täydellinen keskinäinen rakkaus. Se yhdistää heitä heidän kaikessa olemisessaan ja tekemisessään.

Jeesus on juuri parantanut monia sairaita, muiden muassa Betesdan lammikolla miehen, joka oli sairastanut 38 vuotta. Tämän ihmetekonsa hän oli tehnyt sapatina. Siitä hän sai juutalaiset kimppuunsa. Häntä ei syytetty vain sapatin rikkomisesta vaan siitäkkin, että hän kutsui Jumalaa Isäkseen tehden näin itsensä Jumalan vertaiseksi. Tältä taustalta tekstimme saa uutta syvyyttä, kun Jeesus sanoo: ”Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee; ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette.” Isä on siis näyttänyt hänelle myös sen, mitä hänen tulee tehdä sokealle miehelle Betesdan lammikon luona. Jeesus ei ole Jumalan lain rikkoja

parantaessaan sairaan. Isä on mukana siinä, mitä hän tekee.

3. Isä on näyttävä Jeesukselle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette. Sillä niin kuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika tekee eläviksi, ketkä hän tahtoo.

Näillä ”suuremmilla teoilla” Jeesus näyttää tarkoittavan hengellisesti kuolleitten ja ruumiillisesti kuolleitten herättämistä ja viimeistä tuomiota. Kaikissa Isän näyttämässä teoissa on kuitenkin aina kysymys samasta Pyhän Hengen voimasta. Jo ennen tekstimme tapahtumia monia ihmisiä oli tullut uskoon, ja hengellistä elämää oli syntynyt. Ensimmäisenä helluntaina oli edessä suuri Isän teko, jossa pelastuksen sanoma avautui Jerusalemissa tuhansille ihmisille.

Luther rohkaisee kuolemaa kohti kulkevaa Jumalan kansaa:

”Vaikka minulla sattuisi olemaan tuhat ruton tarttumaa ruumiissani, niin en sitenkään pelkäisi kuolemaa, kun minulla on Kristus. Jos se on hänen tahtonsa, niin rutto vahingoittaa minua yhtä vähän kuin kirppu kainalossani. Se tosin puree minua vähän, mutta henkeäni se ei voi viedä.” •

Pekka Jokiranta

Rovasti, Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen eläkkeellä oleva kotimaisen työn johtaja, Vantaa

Jumalan sanansaattajat

MATT. 18: 1–6 (7–9) 10

MIKKELINPÄIVÄ, ENKELIEN SUNNUNTAI 30.9.

Kysymys: ”Kuka on suurin?” on keskustelunavaus ja monen ihmisen ja ihmisyhteisön hallitseva vaikutin. Halu olla jotakin on seurannut ihmistä ensimmäisestä lankeemuksesta alkaen, se kauhistuttava mahdollisuus, että ihminen asettaa elämänsä keskipisteeksi itsensä Jumalan si-

jaan. Jeesus antaa toisenlaisen ohjelman. Suureksi haluava olkoon toisten palvelija. Raamattu tuntee hyvin ja tunnustaa johtajuuden merkityksen, mutta ollakseen hyvä johtaja on oltava hyvä johdettava. Kunnan johtaja haluaa johdettaviensa parasta, ei omaansa.

”Jeesus kutsui luokseen ja asetti heidän keskelleen lapsen.” Lapsen asemaan näillä sanoilla on ollut valtaisa merkitys, mutta pitkä ja vaivalloinen on lapsen ihmisarvon ja rakkautellisen kohtelun tie ollut. Ottamalla vastasyntyneen syliin roomalainen isä hyväksyi lapsen. Muussa tapauksessa lapsen kohtalo oli kova. Vasta 400-luvulla kristitty keisari **Theodosius** säati lain, etteivät vanhemmat saaneet surmata lastaan eivätkä myydä tätä orjaksi. Omantunnon syytöksissä pakanat levittivät huhuja kristittyjen lapsiuhteista, koska kristityt kokosivat suojiinsa heitteille jätettyjä lapsia. Maallistumisen myötä 1900-luvusta, ”lapsen vuosisadasta”, tuli paluuta takaisin pakanauteen. Muistijälkiin on piirtynyt kuvia sodan ja nälän lapsista, aborttikuvat ja -luvut, lapsikauppa, pedofilia, ”lapset pitkin kyliä, ilman isän syyliä”. Puhe lapsen oikeuksista tuntuu falskilta, jos oikeus elämään ja äitiin ja isään riistetään.

”Lapsi keskellämme” riittää, mutta vähentää siitä ei voi. Lasta ei voi siirtää laidalle, vilttiketjuun, marginaaliin. Jos jo syntyessään saa merkinnän *au* (avioliiton ulkopuolella), merkitseekö se ulkopuolisuutta jatkossakin? Iloitsemme lapsista keskellämme kotona ja kirkossa. Siinä keskellä tärkeät tarpeet täyttyvät: kiintymyksen saaminen ja ilmaiseminen, turvallisuuden ja huolenpidon kokeminen, tunteiden jakaminen, uuden oppiminen, leikin ja rajojen tarve, armon ja pyhyden kokeminen. Mutta nehan ovat koko elämänmittaiset elintärkeät tarpeet. Niitä eivät hyvät kaverit, harrastukset, netti eikä viihde riitä täyttämään.

Sillä aikaa, kun vastuuta lapsista on palloteltu sinne tänne, ovat kasvatusvalan ottaneet ulkopuoliset kasvattajat, ahneet ja irstaat voimat, jotka eivät lapsia säästä. Jumala antoi meille lapset, ja Jumalan lapsiksi haluamme heidät kasvat-
taa. On murhenäytelmä, jos vaurauden sukupolvi uhraa avioliiton, perheen ja lasten hyvinvoinnin itsekkyyden ja mammonan alttarille. Kuinka käy viimeisellä tuomiolla, kun todetaan, olemmeko syötäneet, juottaneet ja vaatettaneet pienimpiä vai lyöneet heidät laimin? Voi myllynkivien määrää!

Onneksi Jeesus puhuu kääntymisen mahdollisuudesta. Jumalan valtakunnassa lapsen kaltaisuus on esikuva. Se ei tarkoita viattomuutta, sillä Raamatun mukaan lapsikin on syntinen ja pelastusta tarvitseva. Mutta Jeesuksen mukaan lapsikin voi saada uskon Jumalaan. Lapsen elinehto on siinä, että hänestä pidetään huolta ja varsin pitkään. Myllynkivet ja hukuttamisen olemme ansainneet jo pelkästään

kasvatuksen laiminlyönneillämme, mutta Jeesus on ansainnut meille armon ja anteeksiantamuksen. Jumalan valtakuntaan meistä ei ole itseämme auttamaan, mutta ken nöyrtyy apua tarvitsemaan ja kääntyy sitä ainoalta Auttajalta pyytämään, sen avun myös saa.

Armahdettu ja pelastettu syntinen ottaa pelastajansa Jeesuksen nimessä vastaan lapset ja muut elämän lahjat Jumalalta, joka on kaikkien lahjojen antaja. Se, joka on itse lankeemuksen kirot kokenut ja sitten saanut armon nousta uuteen elämään, tekee kaikkensa, jottei lasten tarvitse samaa tuhlaajan tietä kulkea. Ei ole yhdentekevää, minne jalat vievät, mihin kädet tarttuvat ja mitä silmämme näkevät. Lapsi saa uskovassa isässä ja äidissä tai jossakussa muussa ystävän, joka tais-telee hänen kanssaan synnin houkutus-
vastaan. Viettelykset kuitenkin tulevat. Niillä on suotuista kasvualusta omassa sydämessämme. Siksi ruumiinjäsenten leikkely ei auta, vaan on yhä uudestaan

Kulttuurimatka Israeliin, Jordaniaan ja Egyptiin 20.–29.11.

Kohteina keskeisiä Raamatun, juutalaisuuden ja varhaiskristillisyyden paikkoja

- Israelissa: Jerusalemissa, Betlehemissä, Tiberiaksessa, Nasaretissa, Sepforiksessa, Masadalla ja Qumranissa
- Jordaniassa: Nebon vuorella, Petrassa, Ammanissa, Jerashissa (= Gerasassa), Madabassa, Wadi Rumissa
- Egyptissä: Siinain autiomaassa ja Pyhän Katariinan luostarissa
- Virkistymistä Kuolleessameressä ja Punaisessameressä Eilatissa ja Akabassa.

Johtajina Seija & Raimo Mäkelä. Perushinta 1699 € kattaa lennot, puolihoiton, bussikuljetukset ja Jordanianretket. Muista retkistä eri maksu. Järjestäjinä Toivio-

matkat vastuullisena matkatoimistona ja Suomen Raamattuopiston matkapalvelu. Tiedustelut ja ilmoittautuminen: Paula Eskola, p. 09 51239157, paula.eskola@sro.fi, www.sro.fi (matkat).

käännyttävä lasten ja syntisten ystävän puoleen uskomaan kaikki synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä. ●

Keijo Rainerma

Usko ja epäusko

JOH. 7: 40–52

20. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA

14.10.

Jeesuksen ympärillä kuohuu aina. Kovinta kiistaa käytiin jo hänen elämänsä aikana hänen persoonastaan, siitä, kuka hän oikein oli. Osa kansasta uskoi häneen. He sanoivat: ”Tämän täytyy olla se profeetta.” Mooses oli ennustanut tulevasta profetasta, joka olisi hänen kaltaisensa. Ihmiset uskoivat, että vuosituhantinen odotus oli päättynyt. Ajatus oli huikea, mutta Jeesuksen sanat saivat heidät vakuuttumaan siitä. Muutamat sanoivat: ”Yksikään ihminen ei ikinä ole puhunut sillä tavoin kuin hän.” Jotkut pukivat uskonsa sanoihiin: ”Hän on Messias.”

Toinen joukko tunsi epäilyksiä Jeesuksen jumalallista alkuperää ja messiaanisuuutta kohtaan. Heidän perustelunsa oli järkevä muttei asiantunteva. Kirjoituksissa ei heidän mukaansa Messiaan yhteydessä ollut puhetta Galileasta vaan Betlehemistä. Enää ei muistettu niitä ihmeellisiä asioita, jotka olivat tapahtuneet Betlehemissä 30 vuotta aiemmin. Aikaan niistä oli kyllä keskusteltu, mutta ehkä Herodeksen viha syntynyttä lasta kohtaan oli vaientanut sellaiset puheet. Jos asiaa olisi tutkittu, olisi huomattu, että Kirjoitukset olivat täyttyneet. Jeesus oli inhimilliseltä luonnoltaan Daavidin jälkeläinen.

Joukossa oli myös ihmettelijöitä, jotka sanoivat: ”Kuinka tuo oppimaton mies voi tuntea kirjoitukset?” (J. 15.) Niinpä he päätyivät odottamaan Suuren neuvoston päätöksiä (j. 26).

Osassa ihmisiä Jeesus synnytti niin

suurta vihaa, että hänet tahdottiin ottaa kiinni ja tappaa. Jeesus tiesi, että vastustajien joukko kasvoi.

Voimakkain viha Jeesusta kohtaan kiehui hengellisessä johdossa, ylipapeissa ja fariseuksissa. He olivat jo antaneet palvelijoilleen määräyksen ottaa Jeesus kiinni, mutta nämä tulivat takaisin tyhjin toimin. Jeesuksen puheet olivat tehneet heihin niin suuren vaikutuksen, etteivät he pystyneet suorittamaan tehtäväänsä. Heihin suututtiin.

Miksi ylipapit ja fariseukset tunsivat niin voimakasta vihaa Jeesusta kohtaan? Jeesus oli liian suosittu. Kansa seurasi häntä, ihmetteli hänen ihmeitään ja kuunteli innokkaasti hänen puheitaan. Johto leimasi Jeesuksen eksyttäjäksi ja häneen uskovat eksytetyiksi. He syyttivät Jeesuksen opetusta Raamatun vastaiseksi: vain ne, jotka eivät tunteneet kirjoituksia, seurasivat häntä. Hengellisellä johdolla oli auktoriteettiasema, johon he vetosivat. Kuitenkin heidänkin joukostaan löytyi niitä, jotka uskoivat Jeesukseen tai tahtoivat ainakin rehellisesti tutkia, kuka hän oli. Johannes mainitsee nimeltä Nikodemoksen. Hänet tyrmättiin ja häntä kehoitettiin tutkimaan Kirjoituksia.

Meille esitellään monta joukkoa Jeesuksen kuulijoissa: uskovat, epäilijät, ihmettelijät ja vastustajat. Suhtautumistavat Jeesukseen eivät ole muuttuneet. Samoja äänenpainoja kuuluu edelleen, ehkä entistä kovempina. Se panee meidät miettimään, mihin joukkoon me itse kuulumme. Keihin Jeesuksen kuulijoissa samastun?

Keskeinen kysymys on aina sama: Mitä ajattelemme Jeesuksesta? Onko hän meille Jumalan Poika, joka on tullut ihmiseksi, vai ainoastaan ihminen, joskin erityislaatuinen? Johanneksen evankeliumista huomaamme, kuinka keskeinen juuri tämä kysymys oli. Jeesus tahdottiin monta kertaa kivittää, koska hän teki itsensä Juma-

lan vertaiseksi. Lopulta hänet tuomittiin Jumalan pilkkaamisesta.

Ilman ihmiseksi tullutta Jumalaa meillä ei ole syntien sovitusta eikä perusteltua ylönousemustoivoa. Olemme siis aivan keskeisessä asiassa evankeliumin ja pelastuksemme kannalta. Siksi kysymys siitä, kuka Jeesus on, ei ole vain teoreettinen, vaan se koskee meitä jokaista henkilökohtaisella tavalla.

Kun puhumme uskosta Jeesukseen, puhumme luottamuksesta Raamattuun. Jeesus voidaan tulla tuntemaan vain Jumalan sanasta. Jeesuksen sanat saavat edelleen toiset vakuuttuneiksi, kun taas toiset eivät usko. Entisaikaan oli suosiossa hengellinen laulu, jonka yksi säkeistö päättyi sanoihin: ”Kumpaan joukkoon kuulunet, / molempiin et kuulu, et?”

Tänäänkin ovat totta apostoli Pietarin Korneliuksen kodissa lausumat sanat: ”Hänestä [Jeesuksesta] kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa hänen nimensä voimasta syntinsä anteeksi.” ●

Liisi Jokiranta

Raamatun opettaja ja kouluttaja, eläkkeellä oleva lehtori, Vantaa

Jeesuksen lähettäjä

JOH. 13: 16–20

21. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA

21.10.

Johanneksen evankeliumissa ei ole lainkaan ehtoollisen asettamisen kertomusta. Ikään kuin sen paikalla kärsimystien alussa on opetuslasten jalkojen pesu. Se edeltää tämän päivän evankeliumia. Jeesus oli antanut esimerkin palvelevasta rakkautesta ja todellisesta nöyryydestä. Afrikkalainen raamatunselitysteos toteaa tässä kohdin: ”Jos meidän johtajamme Afrikassa oppisivat tämän läksyn, niin yli puolet siitä tuskasta, jota Afrikan maat kärsivät, olisi poistettu.” Vaikka lausuma onkin yli-

ampuva, se kertoo jotain afrikkalaisten ongelmista. Johtajien despoottimainen käytös ja alttius korruptiolle ovat todellakin monen ongelman syy. Eivät länsimaisetaikaan johtajat mitään pulmusia tässä kohdin ole.

Jeesus suuntaa kuitenkin sanansa varsinaisesti omille opetuslapsilleen, siis meille. Meidän ei tule kuvitella itsestämme liikoja. Nöyryä elämänasenne tuo siunauksen.

Opetuslapset kuuluvat valittujen joukkoon, myös Juudas. Meidän on vaikea käsittää sitä logiikkaa, että Jeesus valitsi Juudaksen, vaikka tiesi hänet kavaltajaksi. On turha spekuloida ajatuksella, mikä Jeesuksen kohtalo olisi ollut, jos Juudas olisi luopunut pahoista aikeistaan ja tehnyt parannuksen. Toki Jeesus olisi antanut hänelle siihen mahdollisuuden, ja ristin tie olisi siinä tapauksessa kulkenut jotain toista reittiä. Juudaksen kohtaloksi tuli kuitenkin olla Jeesuksen kavaltaja. Hänen tiensä oli lähtenyt kaltevalle pinnalle jo aiemmin, kun hän oli ollut epärehellinen opetuslapsijoukon taloudenhoidossa (Joh. 12:6).

Ennustaessaan oman kuolemansa Jeesus lausuu myös erikoisesti: ” – että uskoisitte, että minä olen se joka olen.” Nämä ”minä olen” -lausumat ovat Johanneksen evankeliumissa tyyppillisiä. Ne sisältävät aina kätkeyn viittauksen Jumalan pyhään nimeen (2. Moos. 3:14), jota juutalainen ei saanut ääneen lausua. Siksi tällaiset Jeesuksen sanat hätkähdyttivät, esimerkiksi kun häntä tultiin vangitsemaan (Joh. 18:8).

Tekstin viimeinen jae muistuttaa, ketä me edustamme Sanan palveluksessa ollessamme. Se joka ottaa meidät vastaan, ottaa vastaan Jeesuksen. Se joka ottaa Jeesuksen vastaan, ottaa vastaan itse Jumalan. Olemme siis Jumalan asialla ja hänen valtuuttaminaan liikkeellä. Tämä tuo valtakunnan asialle vakavuutta ja antaa

tervettä itsetuntoa. Emme ole omalla asi-
allamme. Vaikka emme ole täydellisiä,
teemme virheitä eikä puheemme ole häi-
käisevän loistokasta, olemme silti Jee-
suksen edustajia ja hänen viestinviejiään
maailmassa.

Teksti käsittelee siis Jumalan valintaa.
Yksi avainjake tähän on Joh. 15:16: ”Ette te
valinneet minua, vaan minä valitsin tei-
dät.” Taustana on Israelin kansan valinta
Jumalan omaisuuskansaksi. Sitä ei valittu
siksi, että se olisi hyvä ja moitteeton (esi-
merkiksi 5. Moos. 9:5-6), vaan siksi, että
kyseessä oli Jumalan suvereeni päätös. Se
joka uskoo Jeesukseen, on Jumalan valit-
sema, ei omien ansioitten vaan valitsijan
valinnan perusteella. Sitä, joka ei usko,
kutsutaan valittujen joukkoon. Ovi tähän
”pelastusarkkiin” on vielä auki. ●

Eero Junkkaala

TT, Suomen Raamattuopiston teologi-
sen linjan johtaja ja Raamatun opettaja

Uskon ja ajattelun avuksi
39. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa

Julkaisijat

Suomen Evankelisuterilainen Opiskelija-
ja Koululaislähetys ry | OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö | SROS
Suomen teologinen instituutti ry | STI

Vastaava päätoimittaja 2011–2013

Raimo Mäkelä | raimo.makela@kotiportti.fi
050 910 9058

Toinen päätoimittaja 2011–2013

Timo Eskola | timo.eskola@teolinst.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri ja taittaja

Paula Eskola | paula.eskola@sro.fi
09 5123 9157

Ulkoasuun suunnittelu

Teemu Junkkaala | teemu@gstj.fi

Toimitus 2001–2013

Juha Ahvio | juha.ahvio@elisanet.fi
Ville Kettunen | ville.kettunen@helsinki.fi
Jukka Norvanto | jukka@norvanto.fi
Leif Nummela | leif.nummela@uusitie.com
Olli-Pekka Vainio | olli-pekka.vainio@helsinki.fi
Juha Vähäsarja | juha.vahasarja@sro.fi

Neuvottelukunta 2011–2013

Puheenjohtaja: Keijo Rainerma, Juha Auvinen,
Leif Erikson, Ruth Franzén, Salli Hakala, Markku
Ihonen, Tapani Innanen, Timo Junkkaala,
Sammeli Juntunen, Ilmari Karimies, Aleksi
Kuokkanen, Jussi Miettinen, Pekka Mäkipää,
Olavi Peltola, Henrik Perret, Timo Pokki, Tapio
Puolimatka, Erkki Ranta (varapuheenjohtaja),
Timo Rämä, Niilo Räsänen, Matti Sartonen,
Mauri Tervonen, Lauri Thurén, Aku Visala

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu

Sirpa Mäkelä | tilaukset@perusta.fi
09 5123 9152 | PL 15, 02701 Kauniainen

Tilauhinnat 2012

Opiskelijatilaus 33 €/vuosi, kestotilaus 36€/
vuosi, määräaikaistilaus 39 €/vuosi, irtonumero
7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) × 193 mm (kork.) 250 €,
½ sivu: vaaka 130 mm × 96,5 mm 140 €,
pysty 62,5 mm × 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5 mm.
Hintoihin lisätään alv. (23 %).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi |
09 5123 9157

Kirjapaino

Kirjapaino Uusimaa. Perusta-lehti
painetaan ympäristöystävällisesti.

Aikakauslehtien liiton jäsen.
ISSN 0355-7111